

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/13/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6924204364
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2026:6924204364.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej (sudkyne spravodajkyne) a sudcov JUDr. Danice Kočičkovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v právnej veci žalobcu: Aramis Real Estate SE, Záhřebská 562/41, Vinohrady, Praha, Česká republika, IČO: 08 798 991, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. AŽALTOVIČ & PARTNERS s.r.o., Pred poľom 1652, Trenčín, IČO: 36 857 882, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/XX, D., Rakúska republika, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota, č.k. 9C/78/2024-27 zo dňa 29.10.2024, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd zastavil konanie (prvý výrok) a rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania (druhý výrok).

1.1 Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že žalobca podal na okresný súd žalobu, ktorou sa domáhal určenia, že je vlastníkom nehnuteľností, zapísaných v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX, katastrálne územie C. E., a to jednak pozemky vedené v registri KN-C na tomto liste vlastníctva a zároveň žiadal určiť vlastnícke právo aj k stavbám, vedeným na tomto liste vlastníctva. Zo žaloby vyplýva, že žalovaný je v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX vedený ako výlučný vlastník nehnuteľností, a to parcel ako aj stavieb. Žalobca ako predávajúci a žalovaný ako kupujúci uzatvorili dňa 16.08.2006 kúpnu zmluvu, na základe ktorej žalobca previedol na žalovaného výlučné vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom konania za dohodnutú kúpnu cenu, ktorú sa v zmysle kúpnej zmluvy žalovaný zaviazal zaplatiť do 31.12.2006, ktorú žalovaný nevrátil, preto žalobca odstúpil od kúpnej zmluvy dňa 04.08.2013 a následne žalobca a žalovaný spoločne uzatvorili dňa 06.08.2013 dohodu o odstúpení od kúpnej zmluvy. Podľa žalobcu na základe odstúpenia od kúpnej zmluvy, ktoré má vecnoprávne účinky, došlo k zrušeniu kúpnej zmluvy a obnovilo sa tak výlučné vlastnícke právo žalobcu k nehnuteľnostiam.

1.2 Ďalším dôvodom je skutočnosť, že kúpna zmluva nikdy nenadobudla právnu účinnosť z dôvodu porušenia kogentných povinností, uložených v ustanoví §59a Obchodného zákonníka, keďže kúpna zmluva nebola uložená spolu so znaleckým posudkom v Zbierke listín Obchodného registra Okresného súdu Trenčín. Podľa žalobcu ak mu žalovaný nezaplatil ani len časť kúpnej ceny za prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, možno dospieť k záveru, že prejav vôle žalovaného uzavrieť kúpnu zmluvu so žalobcom nebol urobený vážne, a preto kúpna zmluva je absolútne neplatná pre jej rozpor s ustanovením §37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a žalobca je tak výlučným vlastníkom nehnuteľností. V tejto skutočnosti žalobca videl aj naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva, keďže žalobca nie je zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľností.

1.3 Okresný súd s odkazom na §161 ods. 1,2 a §230 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.s.p.“) ešte pred meritórnym rozhodovaním skúmal vo veci splnenie procesných podmienok na konanie. Konštatoval, že materiálna právoplatnosť rozsudku sa ako

nezameniteľnosť rozhodnutia prejavuje aj tak, že spôsobuje prekážku právoplatne rozhodnutej veci, tzn. že o tej istej veci, o ktorej sa už raz právoplatne rozhodlo, nemožno rozhodovať opäť. Ide o uplatnenie zásady, že dvakrát nemôže byť rozhodované o tej istej veci. Existencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci predstavuje neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadnúť ex offio, t.j. z úradnej povinnosti a po jej zistení musí konanie zastaviť.

1.4 Prekážka právoplatne rozhodnutej veci je daná, ak ide o totožnosť osôb sporových strán a totožnosť predmetu konania. O totožnosť osôb ide vtedy, ak sa v konaní zúčastňujú tie isté osoby ako v konaní ukončenom právoplatným rozhodnutím súdu. Procesné postavenie týchto osôb je v tejto súvislosti bez významu. Pri predmete konania, ktorý je určený žalobným nárokom, musí ísť o totožnosť predmetu konania, ktorý je vymedzený žalobným nárokom spolu aj so skutkovým odôvodnením, z ktorého by mal žalobný nárok vyplývať. Pokiaľ má ísť o tú istú vec, musia byť splnené podmienky, že ide o tie isté subjekty práva, ktoré vystupovali v pôvodnom konaní ako sporové strany a musí ísť o ten istý predmet konania, tzn. že ide o totožný nárok uplatnený z totožného skutkového základu medzi totožnými subjektami, pričom nie je rozhodujúce, či pôvodné strany vystupujú v pôvodných procesných postaveniach.

1.5 Okresný súd konštatoval, že v predmetnom konaní žalobca podal žalobu o určenie, že je vlastníkom nehnuteľností, vedených na LV č. XXXX, katastrálne územie C. E. na základe tých skutkových okolností, že žalobca v minulosti so žalovaným uzavrel kúpnu zmluvu, ktorej predmetom boli aj nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom konania, od ktorej vzhľadom na nezaplatenie kúpnej ceny žalovaným v dohodnutej lehote žalobca odstúpil, následne strany uzavreli dohodu o odstúpení od kúpnej zmluvy, následkom čoho sa podľa žalobcu obnovilo jeho výlučné vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam. Ďalším dôvodom pre vyhovieť žalobe podľa žalobcu bolo, že pri uzavretí kúpnej zmluvy došlo k porušeniu ustanovenia §59a Obchodného zákonníka, keďže kúpna zmluva v zbierke listín obchodného registra nebola uložená spolu so znaleckým posudkom.

1.6 Súd prvej inštancie pri skúmaní podmienok konania zistil, že na Okresnom súde Rimavská Sobota bolo vedené konanie sp.zn. 10C/11/2020, kde vystupoval v spore žalobca proti žalovanému v tom istom procesnom postavení, žalobca žiadal určiť, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností vedených na LV č. XXXX, katastrálne územie C. E. v tom istom rozsahu ako je predmetom tohto konania; z rozsudku v konaní sp.zn. 10C/11/2020 zo dňa 08.09.2020 vyplýva, že žalobca sa domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, pretože žalovaný nezaplatil kúpnu cenu za prevádzané nehnuteľnosti do 31.12.2006 a dňa 06.08.2013 z dôvodu nezaplatenia kúpnej ceny odstúpil žalobca od predmetnej kúpnej zmluvy, čím sa malo jeho vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam obnoviť. Žalobca ďalej žiadal určiť vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam v tomto konaní aj na základe porušenia §196a Obchodného zákonníka, z ktorého dôvodu je kúpna zmluva absolútne neplatným právny úkonom a žalobca neprestal byť vlastníkom nehnuteľností. Z rozsudku ďalej vyplýva, že žalobca žiadal určiť vlastnícke právo aj pre porušenie ustanovenia §59a Obchodného zákonníka z dôvodu neuloženia kúpnej zmluvy spolu so znaleckým posudkom do Zbierky listín, ktoré skutočnosti žalobca v predmetnom konaní uviedol ako nové dopĺňujúce rozhodné skutočnosti.

1.6.1 V konaní sp.zn. 10C/11/2020 okresný súd žalobu rozsudkom zo dňa 08.09.2020 zamietol; na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č.k. 14Co/70/2020-161 zo dňa 18.05.2021 rozsudok okresného súdu potvrdil; rozhodnutie krajského súdu nadobudlo dňa 24.11.2021 právoplatnosť. Žalobca proti tomuto rozsudku v predmetnom konaní podal na Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie, ktoré najvyšší súd rozsudkom sp.zn. 4Cdo/85/2022 zo dňa 26.09.2023 zamietol; rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 27.11.2023.

1.7 Na základe takto zistených právnych aj skutkových okolností v danej veci okresný súd mal za to, že medzi tými istými stranami sporu v totožnom procesnom postavení bolo už vedené konanie s tým istým predmetom konania, t.j. určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedeným na LV č. XXXX, katastrálne územie C. E. v prospech žalobcu: žalobca sa domáhal určenia vlastníckeho práva vo svoj prospech z tých istých skutkových a právne rozhodujúcich skutočností, keď žiadal určiť vlastnícke právo na základe odstúpenia od kúpnej zmluvy a následnej dohody o odstúpení od kúpnej zmluvy, uzavretej medzi stranami sporu po tom, ako žalovaný nezaplatil kúpnu cenu za prevádzané nehnuteľnosti. Ďalším dôvodom v prospech určenia vlastníckeho práva žalobcu v konaní sp.zn.10C/11/2020 bolo porušenie §59a Obchodného zákonníka z dôvodu neuloženia kúpnej zmluvy spolu so znaleckým posudkom do Zbierky listín, ktoré skutkové a právne dôvody žalobca uviedol v tomto konaní ako aj v konaní sp.zn.10C/11/2020, a na základe týchto rozhodujúcich skutočností o žalobe žalobcu už bolo právoplatne rozhodnuté; k týmto skutkovým okolnostiam súd v pôvodnom konaní prihliadol a na základe týchto rozhodujúcich skutočností vo veci aj meritórne rozhodol a rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť.

1.8 Pokiaľ ide o skutkové okolnosti, ktoré uviedol žalobca v predmetnom konaní, ako aj v pôvodnom konaní sp.zn.10C/11/2020 v súvislosti s §59a Obchodného zákonníka, tieto okresný súd posudzoval aj v pôvodnom konaní (body 20. a 21. rozsudku zo dňa 08.09.2020), a je bez právneho významu, že na tieto rozhodujúce skutočnosti súd aplikoval sudcovskú koncentráciu konania.

1.8.1 Podstatné teda je, že tieto skutkové okolnosti žalobcom v pôvodnom konaní boli uplatnené, súd na ne aj prihliadol a na základe týchto skutkových okolností, ktoré určovali predmet konania, v predmetnom konaní o žalobe meritórne rozhodol.

1.9 Pri skúmaní podmienok konania, pri zisťovaní či ide o tú istú vec v tomto a v pôvodnom konaní sp.zn.10C/11/2020 okresný súd konštatoval, že ide o tie isté subjekty práva, o ten istý predmet konania, o totožný nárok - predmet konania je určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam - totožným v tomto aj v pôvodnom konaní. Žalobca si uplatňuje svoj nárok na základe tých istých skutkových okolností, ako si tento nárok uplatňoval aj v pôvodnom konaní, a preto ide o tú istú vec, o ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté a túto vec už nemožno prejednávať a rozhodovať znova, keďže s poukazom na §161 ods. 1,2 C.s.p. ide o neodstrániteľnú podmienku konania, kedy súd musí konanie zastaviť.

1.10 Okresný súd o trovách konania rozhodol podľa §256 ods. 1 C.s.p.; keďže žalobca zaviniel zastavenie konania vzhľadom na to, že podal žalobu ohľadom nároku, ktorý už bol predmetom iného právoplatne skončeného konania, mal by súd priznať právo na náhradu trov konania protistrane, avšak žalovanému v tomto štádiu konania žiadne trovy konania nevznikli, preto okresný súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol odvolaciemu súdu v celom rozsahu zrušiť uznesenie súdu prvej inštancie a vrátiť mu vec na ďalšie konanie a žalobcovi priznať náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % z dôvodov podľa §365 ods. 1 písm. b) a h) C.s.p., pretože súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1 Žalobca nesúhlasil so záverom okresného súdu, že ide o totožný nárok, vyplývajúci z totožných skutkových tvrdení. Žalobca uplatnil svoj nárok v predmetnom konaní v porovnaní s predchádzajúcim konaním v spojitosti s tvrdeniami žalobcu síce uplatnenými v predchádzajúcom konaní, avšak bez toho, aby tieto boli akokoľvek zo strany konajúceho súdu posudzované. Tieto skutočnosti sú kľúčové pre posúdenie nároku žalobcu na určenie vlastníckeho práva a sú tými skutočnosťami, ktoré predmetné konanie významne odlišujú od predchádzajúceho konania. Poukázal na body 12. a 13. odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu.

2.2 Nestotožnil sa so závermi okresného súdu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia prekážky právoplatne rozhodnutej veci. Aj napriek tomu, že v oboch konaniach ide o totožný predmet konania vyplývajúci z rovnakého žalobného nároku, tento žalobný nárok je v podstatných otázkach založený na nových a doposiaľ neuplatnených skutkových tvrdeniach, resp. skutkových okolnostiach. Najvýznamnejšie nové skutkové tvrdenie, ktoré nebolo uplatnené v predchádzajúcom konaní, spočívalo v tom, že žalovaný nezaplatil žalobcovi ani len časť kúpnej ceny za prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, v dôsledku čoho bolo možné dospieť k záveru, že prejav vôle žalovaného uzavrieť kúpnu zmluvu so žalobcom nebol urobený vážne, a preto je kúpna zmluva absolútne neplatná pre jej rozpor s ustanovením §37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení platnom v čase jej uzavretia. Možno tak považovať za zásadnú otázku posúdenia vážnosti vôle uzavrieť kúpnu zmluvu, ktorá mohla byť dotknutá jej nedostatkom. Až na základe vykonaného dokazovania je možné jednoznačne dospieť k záveru o platnosti, resp. neplatnosti kúpnej zmluvy. Odmietnutím žalobcom tvrdených skutkových okolností poukazujúcich na neplatnosť kúpnej zmluvy bez akéhokoľvek odôvodnenia možno dospieť k záveru, že postupom konajúceho súdu dochádza ku svojvoľnému popretiu práva žalobcu na prístup k súdu a k odmietnutiu spravodlivosti.

2.3 Konkrétne v danom prípade bolo žiaduce, aby konajúci súd posúdil opodstatnenosť nároku žalobcu z dôvodu, že žalovaný nezaplatil žalobcovi ani len časť kúpnej ceny za prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, v dôsledku čoho bolo možné dospieť k záveru o vyslovení absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy pre jej rozpor s §37 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase jej uzavretia. Strohý poukaz na prechádzajúce konanie vedené na okresnom súde pod sp.zn. 10C/11/2020 s tým, že je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci, predstavuje mechanický postup konajúceho súdu, podporujúci aj samotné odôvodnenie napadnutého uznesenia, v rámci ktorého sa konajúci súd nezaoberal s touto pre legitímne posúdenie veci rozhodnou argumentáciou, ktorá nebola uplatnená v pôvodnom konaní sp.zn. 10C/11/2020 a na túto len rýdzo formálne neprihliadal.

2.4 Žalobca ďalej poukázal na to, že v prechádzajúcom konaní sp.zn. 10C/11/2020 konajúci súd formálne skonštatoval, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že od predmetnej kúpnej zmluvy odstúpil a z dôvodu nepreukázania tvrdeného odstúpenia od zmluvy na túto argumentáciu žalobcu neprihliadal. V predchádzajúcom konaní tak pri posúdení preukázania tvrdeného odstúpenia od kúpnej zmluvy konajúce súdy vo vzťahu k tomuto tvrdeniu opomenuli aplikovať ustanovenie §151 a nasl. C.s.p., a to aj napriek tomu, že skutkové tvrdenia, ktoré neboli účinne popreté, sa považujú za nesporné skutkové tvrdenia (ako to bolo aj v tomto prípade).

2.5 Navyiac v danom konaní žalobca spolu so žalobou predložil aj samotné odstúpenie od kúpnej zmluvy zo dňa 16.08.2006, vrátane dohody o odstúpení od kúpnej zmluvy zo dňa 06.08.2013. Tieto skutkové tvrdenia nemožno považovať za totožné s tými, ktoré boli uplatnené a zo strany konajúcich súdov v predchádzajúcom konaní sp.zn.10C/11/2020 boli odmietnuté, keďže žalobca navyiac v danom konaní tieto tvrdenia preukázal prostredníctvom predložených dôkazov.

2.6 Odvolateľ nesúhlasil s konštatovaním okresného súdu, že napriek aplikácii sudcovskej koncentrácie konania vo vzťahu k tvrdeniam žalobcu v súvislosti s §59 Obchodného zákonníka je možno dovodiť, že touto otázkou sa súd v predchádzajúcom konaní zaoberal, teda že podstatným je výhradne len to, že žalobca tieto skutkové tvrdenia v danom konaní uplatnil a je už bez právneho významu skutočnosť, že súd na tieto aplikoval sudcovskú koncentráciu konania. Vychádzajúc zo spisového materiálu sp.zn. 10C/11/2020 je nepochybné, že konajúce súdy explicitne konštatovali, že s poukazom na zásadu sudcovskej koncentrácie tieto neprihliadli na tvrdenia žalobcu ani žalovaného a že tu existuje ďalší dôvod, a to neúčinnosť kúpnej zmluvy vyplývajúci z §59a Obchodného zákonníka. To znamená, že s predmetnými skutkovými tvrdeniami sa predchádzajúce súdy nezaoberali, pričom ich posúdením v danom konaní by bolo možné dospieť k záveru, že ide o nové, resp. doposiaľ neposudzované skutkové tvrdenia žalobcu.

2.7 Argumentáciu a postup okresného súdu žalobca považuje za nelegitímny, nesprávny, arbitrárny, v rozpore so zákonom a má za to, že došlo okrem iného ku znemožneniu uskutočňovania jemu patriacich procesných práv v takej miere, že boli porušené jeho práva na spravodlivý proces. Z rozhodnutí, vydaných v rámci predchádzajúceho konania, nie je vôbec zrejmé, že by sa konajúce súdy niekedy náležite zaoberali rozhodnou právnou otázkou, založenou na nových skutkových tvrdeniach žalobcu uplatnených v danom konaní, a ktorej zodpovedanie je pre vydanie meritórneho rozhodnutia žiadúce. Preto žalobca nesúhlasil s formalistickým postupom súdu prvej inštancie, ktorý síce v napadnutom rozhodnutí odkazuje na konanie sp.zn. 10C/11/2020, avšak tento evidentne posúdil totožnosť konaní len vo vzťahu k predmetu konania a účastníkom konania bez riadneho posúdenia skutkových tvrdení, na základe ktorých bol nárok žalobcu uplatnený, t.j. toho, či bol uplatnený nárok založený na rovnakom právnom dôvode a argumentácii ako nárok právneho predchodcu žalobcu.

2.8 V tomto kontexte poukázal na uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo/263/2010 zo dňa 21.12.2011, sp.zn. 4Cdo/140/2013 a sp.zn. 2Cdo/71/2012 zo dňa 27.09.2012.

2.9 Žalobca mal za to, že vychádzajúc z konštantnej judikatúry je nepochybné, že nejde o prekážku právoplatne rozhodnutej veci vo vzťahu k totožnosti predmetu konania a contrario, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom nevyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený, teda nevyplýva z rovnakého skutku. Aj keď v danom prípade sa na prvý pohľad môže zdať, že nárok uplatnený v tomto konaní je totožný s nárokom uplatneným v predchádzajúcom konaní, náležitým porovnaním spisového materiálu je možné vyvodiť kvalifikovaný záver o tom, že skutkové tvrdenia, na základe ktorých boli jednotlivé nároky zo strany jednotlivých žalobcov uplatnené, nie sú totožné. Náležitým posúdením by bolo možné vyvodiť opačný záver, a to že jednotlivé skutkové tvrdenia sa vo svojej podstate absolútne nezhodujú. Postupom súdu došlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom, a to nesprávnym posúdením prekážky veci právoplatne rozhodnutej, pretože vec, ktorá má zakladať jej existenciu, teda jej predmet a skutkový stav, nie je totožná s danou vecou.

2.10 Vo všeobecnosti za postup odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom je treba považovať aj zastavenie konania pre nedostatok podmienky konania, ak záver súdu o tejto otázke nie je správny a konanie v skutočnosti nedostatkom podmienky netrpí. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený petitom návrhu vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený, t.j. o nárok založený na rovnakom právnom dôvode a vyplývajúci z rovnakých skutkových okolností. V danom konkrétnom prípade však z rozhodnutí, vydaných v predchádzajúcom konaní nemožno vyvodiť, či je daná totožnosť predmetov konania, resp. či nároky uplatnené v konaniach vyplývajú z rovnakých skutkových tvrdení. Vzhľadom na skutkové tvrdenia prezentované v predmetnom konaní nemožno uzavrieť, že v danom konkrétnom prípade nejde o prekážku právoplatne rozhodnutej veci, a to z dôvodu podstatnej, resp. úplnej odlišnosti skutkových tvrdení v kľúčových otázkach, nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci samej.

2.11 Žalobca s ohľadom na uvedené považuje postup okresného súdu za nesprávny a iracionálny a má za to, že týmto bolo porušené jeho právo na prístup k súdu, právo na spravodlivé prejednanie veci a spravodlivý proces za účelom ochrany práv žalobcu a tento navyše dôvodne vzbudzuje obavy z jeho účelovosti s cieľom vybaviť vec čo najjednoduchším spôsobom. Konajúci súd len rydzo formálne zamietol podanú žalobu z dôvodu údajnej prekážky právoplatne rozhodnutej veci bez toho, aby sa zaoberal meritom veci a tým odstránil zjavne nezákonný stav. Konajúci súd rovnako ako aj konajúce súdy v konaní sp.zn. 10C/11/2020 sa danou vecou zaoberal len z formálneho hľadiska bez toho, aby sa náležite zaoberal meritom veci.

2.12 Žalobca namietol aj arbitrárnosť napadnutého uznesenia a jeho nedostatočné odôvodnenie, keďže vo vzťahu ku kľúčovej otázke predmetného sporu, ktorou je posúdenie platnosti kúpnej zmluvy s poukazom na jej rozpor s §37 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase jej uzavretia, sa konajúci súd v rámci napadnutého uznesenia absolútne nezaoberal. V tomto kontexte poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31.01.2019 sp.zn. 6Cdo/98/2017.

2.13 Záver konajúcich súdov zameraný na existenciu prekážky právoplatne rozhodnutej veci z dôvodu totožnosti predmetu konania bez toho, aby konajúci súd dostatočne jasne špecifikoval, na základe akých skutočností a listinných dôkazov k nemu dospel, možno považovať za nepreskúmateľný. Či konania vychádzajú z rovnakých skutkových okolností mohli súdy posúdiť len po kvalifikovanom oboznámení sa s obsahom celého spisu okresného súdu sp.zn. 10C/11/2020, nestačilo vychádzať len z rozhodnutí v tomto konaní vydaných. V predchádzajúcom konaní sa otázkami prezentovanými v tomto odvolaní konajúce súdy nezaoberali. Konajúci súd sa mal dôsledne vysporiadať s argumentáciou žalobcu a nie túto len rydzo formálne odmietnuť na základe skutočností konštatovaných v odôvodnení predchádzajúceho rozhodnutia, ktoré navyše nie je záväzné a nezakladá prekážku rozhodnutej veci.

3. Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

4. Krajský súd, ako súd odvolací, prejednal vec v napadnutom rozsahu v medziach a z dôvodov podaného odvolania podľa §380 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa §385 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

5. Všeobecne možno konštatovať, že súd je v ktoromkoľvek štádiu konania povinný skúmať, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať, t.j. či sú splnené procesné podmienky na strane súdu (právomoc, príslušnosť vecná, funkčná, miestna), na strane strán a ich zástupcov (napr. procesná subjektivita strany konania, zastúpenie), vecné procesné podmienky (existencia žaloby alebo uznesenia o začatí konania) a negatívne procesné podmienky, ktoré nesmú byť dané, aby súd mohol vec prejednať a o nej rozhodnúť. Absencia neodstrániteľného nedostatku podmienky konania alebo danosť/existencia negatívnej procesnej podmienky má za následok zastavenie konania (§161 ods. 1, 2 C.s.p.).

5.1 Zákonným naplnením požiadaviek a princípov právneho štátu - konkrétne právnej istoty - je inštitúit právoplatnosti súdnych rozhodnutí. Právoplatnosť v civilnom procese znamená predovšetkým nezmeniteľnosť súdneho rozhodnutia a jeho záväzné účinky na právne vzťahy medzi účastníkmi, ktoré prostredníctvom inštitútu právoplatnosti nadobudli kvalitu judikovaných právnych vzťahov, t.j. vzťahov aprobovaných súdnou mocou (PL. ÚS 43/95).

5.2 Právnu istotu, vytvorenú nezmeniteľnosťou súdnych rozhodnutí, treba považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a v širšom kontexte za súčasť právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy (PL. ÚS 38/99).

5.3 Prekážka právoplatne rozsúdenej veci (*rei iudicatae* - §230 C.s.p.) je vymedzená dvoma kritériami, a to totožnosťou osôb (sporových strán) a totožnosťou predmetu konania. O totožnosť osôb ide vtedy, ak sa v konaní zúčastňujú tie isté osoby ako v konaní už ukončenom právoplatným rozhodnutím súdu. O tie isté strany sporu ide aj vtedy, ak v konaní vystupujú nositelia práv z rovnakého právneho vzťahu v opačnom procesnom postavení a tiež vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia (z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie) osôb, ktoré boli účastníkmi či stranami skôr skončeného konania. Totožnosť predmetu konania znamená totožnosť žalobného petitu ako aj skutkového odôvodnenia žaloby, z ktorého žalobný petit vyplýva. Za tú istú vec treba v novom konaní považovať ten istý nárok, o ktorom sa už prv právoplatne rozhodlo, ak sa opiera o ten istý právny dôvod, vyplývajúci z totožného skutkového stavu. O prekážku rozsúdenej veci nejde, ak chýba čo i len jeden z uvedených znakov (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20.10.2011 sp.zn. 5Cdo/280/2010).

5.4 Totožnosť predmetu sporového konania je daná vtedy, keď neskôr uplatnený nárok je založený na rovnakom skutkovom základe, ktorý vychádza zo skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený skorší nárok. Skutkovým základom sú v zmysle princípu kontradiktórnosti a dispozičného princípu

sporového konania tie skutočnosti, ktoré sú predmetom skutkových tvrdení, ktoré strana v danom konaní uviedla podľa §132 ods. 1 C.s.p., či podľa ustanovení §150 a §151 C.s.p. Podstatu skutku (skutkového deja) treba vidieť predovšetkým v konaní (a to vo všetkých jeho javových formách a následku), ktorý ním bol spôsobený; následok je pre určenie skutku podstatný pre to, že umožňuje z prejavov vôle konajúcich osôb vymedziť tie, ktoré tvoria skutok. V tejto súvislosti nie je pre individualizáciu predmetu sporu rozhodujúce právne posúdenie daných skutočností stranami sporu, pretože súd si v civilnom konaní v rámci zásady iura novit curia sám právne posúdi skutočnosti, ktoré sú predmetom skutkových tvrdení sporových strán.

5.5 Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne alebo neúplne, resp. inak (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 13.10.2009, sp.zn. 5Cdo/120/2009).

5.6 Prekážka veci rozhodnutej nie je daná v prípade, ak ide v novom konaní o rovnaký právny vzťah medzi rovnakými účastníkmi, avšak ak sa novouplatnený nárok opiera o iné skutočnosti, ktoré tu neboli v čase pôvodného konania a k týmto došlo až neskôr (rozhodnutie bývalého Najvyššieho súdu ČSR z 22.05.1987, sp.zn. 2Cz/12/1987).

6. V súdnej veci krajský súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že konanie iniciované novou žalobou je totožná vec s konaním prejednávanej v minulosti pred okresným súdom pod sp.zn. 10C/11/2020. Konanie sa týka tých istých osôb - ten istý žalobca žaluje toho istého žalovaného, petit žaloby je rovnaký, keď žalobca sa domáha určenia vlastníckeho práva k rovnakým nehnuteľnostiam ako v predchádzajúcom konaní, vedenom pod sp.zn. 10C/11/2020.

6.1 Žalobca podal novú žalobu na základe rovnakých skutkových okolností ako v prípade skoršej žaloby, len navrhuje posúdiť otázku platnosti kúpnej zmluvy z titulu jej absolútnej neplatnosti. Otázka platnosti alebo neplatnosti zmlúv je otázkou právneho posúdenia veci, teda činnosti súdu, pri ktorej tento na zistený skutkový stav aplikuje príslušnú právnu normu. Skutočnosť, že žalobca novú žalobu odôvodňuje inak s tým, že uvádza rovnaké rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzuje ním tvrdený nárok, ale s týmito skutočnosťami spája iné právne následky, nič nemení na posúdení danej veci ako rei iudicata.

6.2 Tvrdenie žalobcu, že absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy je potrebné posudzovať podľa §37 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase jej uzavretia je právne bezvýznamná, keďže nová žaloba o určenie vlastníctva k totožným nehnuteľnostiam nie je prípustná len z dôvodu, že v predchádzajúcom konaní súdy rovnaký skutkový dej či skutok posúdili po právnej stránke neúplne, inak, alebo dokonca nesprávne. Žalobca neuvádza v žalobe žiadne nové skutkové okolnosti, ktoré by súdu neboli známe už v pôvodnom konaní. V súdnej veci ide o totožný nárok, vymedzený obsahovo zhodným žalobným petitom, ktorý vyplýva z rovnakého skutku a týka sa rovnakých subjektov, novouplatnený nárok sa pritom neopiera o žiadne rozhodné skutočnosti, ktoré by neexistovali v čase pôvodného konania a ku ktorým by došlo neskôr.

7. Záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého právoplatný rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 10C/11/2020 zo dňa 08.09.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14Co/70/2020-161 z 18.05.2021, vydaný v konaní o určenie vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam, vytvoril prekážku veci právoplatne rozhodnutej v konaní o určenie vlastníctva v prejednávanej veci, bol tak správny.

7.1 Súd prvej inštancie správne konštatoval, že v danom prípade sa jedná o rei iudicatae, keďže sa rovnako ako v konaní sp.zn. 10C/11/2020 jedná o rovnakých účastníkov konania, rovnaký nárok žalobcu, opiera sa o ten istý právny dôvod, vyplývajúci z totožného skutkového stavu; v konaní sp.zn. 10C/11/2020 súd záväzne posúdil existenciu právneho vzťahu medzi účastníkmi konania; Krajský súd v Banskej Bystrici posudzoval otázky platnosti právneho úkonu (absolútnej) z dôvodu absencie predchádzajúceho súhlasu dozornej rady k jej uzavretiu s poukazom na §196a ods. 1 Obchodného zákonníka, ktoré ustanovenie je kogentné a porušenie zakladá absolútnu neplatnosť právneho úkonu; vzhľadom na predmet sporu, vymedzený žalobným petitom, ako aj vzhľadom na skutkové a právne tvrdenia v žalobe obsiahnuté krajský súd konštatoval, že základom právneho posúdenia dôvodnosti žaloby o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam je prejudiciálne posúdenie platnosti kúpnej zmluvy, uzavretej dňa 16.08.2006 medzi predávajúcim (právnym predchodcom žalobcu) a kupujúcim žalovaným, pričom vyhodnocoval tvrdenú absolútnu neplatnosť predmetnej kúpnej zmluvy s poukazom na dve právne významné skutočnosti, a to jednak z titulu tvrdeného odstúpenia od kúpnej zmluvy (údajne dňa 06.08.2013 z dôvodu nezaplatenia kúpnej ceny), v dôsledku čoho by došlo k zrušeniu zmluvy od počiatku podľa §48 ods. 2 Občianskeho zákonníka a jednak s poukazom na absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy, vyplývajúcu z §196a ods. 1 Obchodného zákonníka, ukladajúceho zákonnú podmienku spoločnosti

poskytnúť úver, pôžičku, previesť alebo poskytnúť do užívania majetok spoločnosti alebo zabezpečiť záväzok členovi predstavenstva, prokuristovi alebo inej osobe, ktorá je oprávnená konať za spoločnosť a osobám im blízkym alebo osobám, ktoré konajú na ich účet len na základe predchádzajúceho súhlasu dozornej rady a za podmienok obvyklých v bežnom obchodnom styku. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil so záverom okresného súdu, že pokiaľ nemožno konštatovať absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy zo dňa 16.08.2006, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je v zmysle aktuálnych zápisov v katastri nehnuteľností vlastníkom sporných nehnuteľností, je žaloba o určenie vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam nedôvodná a nepreukázaná, preto ju okresný súd správne zamietol v celom rozsahu.

7.1.1 Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14Co/70/2020-161 zo dňa 18.05.2021 nadobudol právoplatnosť 24.11.2021; žalobca ho napadol na Najvyššom súde Slovenskej republiky dovolaním, ktoré najvyšší súd rozsudkom č.k. 4Cdo/85/2022-221 zo dňa 26.09.2023 zamietol a žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal; uvedené rozhodnutie najvyššieho súdu nadobudlo právoplatnosť 27.11.2023.

8. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu podľa §387 ods. 1 C.s.p. potvrdil z hľadiska jeho vecnej správnosti, stotožňujúc sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v zmysle §387 ods. 2 C.s.p.

9. Žalovanému, ktorý v odvolacom konaní bol úspešný, krajský súd nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože mu zo spisu žiadne trovy nevyplývajú, hoci odvolanie, žaloba aj s výzvou na vyjadrenie mu doručené boli, avšak v konaní zostal nečinný (§396 ods. 1e v spojení s §255 ods. 1 C.s.p. a contrario).

10. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 C.s.p.)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 C.s.p. a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.